

І дел

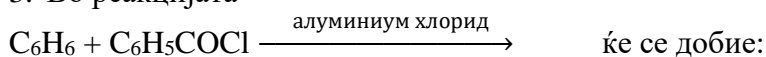
1. Колку изнесува бројот на можни структурни изомери на јаглеродородите кои во својата молекула имаат пет јаглеродни атоми, без незаситени врски и со еден прстен во структурата?

- A. 3.   B. 4.   **C. 5.**   D. 6.

2. Кое од следниве соединенија е изомерно со ацеталдехид?

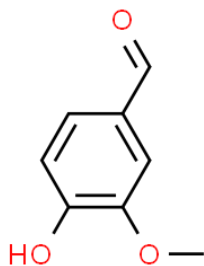
- A. Алил алкохол.   B. Диметил кетон.
C. Винил алкохол.   D. Пропенал.

3. Во реакцијата

- A. бензалдехид.   B. ацетофенон.   **C. бензофенон.**   D. анхидрид на бензоева киселина.

4. Дадена е формулата на ванилинот. Кое од следниве тврдења е точно за ванилинот?

A. Во молекулата на ванилинот има осум водородни атоми.

B. Сите јаглеродни атоми во ванилинот се sp^2 хибридизирани.

C. Соединението е кетон.

D. Функционалната група со највисок ранг во ванилинот е хидроксилната група.

5. Еден од продуктите во реакцијата на оксидација на 1-фенилпропан-2-он со базен раствор на јод е:

- A. бензоева киселина.   B. салицилна киселина.
C. фенилпропанска киселина.   **D. фенилетанска киселина.**

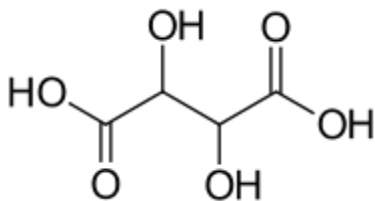
6. Кое од следниве карбонилни соединенија во молекулата има хирален јаглероден атом?

- A. 2-фенилпропанал.**   B. Етил фенил кетон.
C. Бензил метил кетон.   D. 3-фенилпропанска киселина.

7. Кое соединение се добива при реакција на бензалдехид со LiAlH_4 ?

- A. $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$.   B. $\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{OH}$.   C. $\text{C}_6\text{H}_5\text{COCH}_3$.   D. $\text{C}_6\text{H}_5\text{COOH}$.

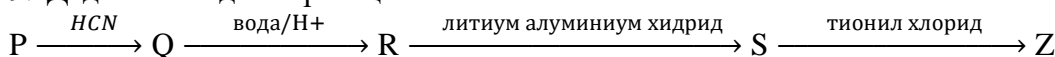
8. Солите на киселината, чија формула е дадена

се викаат:

- A. цитрати.   B. лактати.   C. сукцинати.   D. тартарати.

9. Дадена е следнава реакциска шема:

P е карбонилно соединение со молекулска формула $\text{C}_4\text{H}_8\text{O}$ кое не реагира со амонијачен раствор на сребро нитрат. Кои од следниве тврдења се точни за соединенијата означени со општи ознаки од P до Z во реакциската шема?

I. Името на соединението P е бутанал.

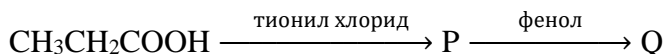
II. При адиција на HCN на карбонилното соединение се добива соединение со рационална структурна формула $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{C}(\text{OH})(\text{CN})\text{CH}_3$.

III. Соединението означено со R во реакциската шема се редуира до соединението S чие име е 2-метилбутан-1,2-диол.

IV. Рационалната структурна формула на соединението означено со буквата Z е $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CCl}_2\text{CH}_3$.

- A. Само I и II.   B. Само I, II и III.   C. Само II и III.   D. Само II, III и IV.

10. Која е рационалната структурна формула на продуктот Q добиен во реакциите претставени со следнава реакциска шема:

- A. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOC}_6\text{H}_5$.   B. $\text{C}_6\text{H}_5\text{COOCH}_2\text{CH}_3$.
C. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COC}_6\text{H}_5$.   D. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOCOC}_6\text{H}_5$.

11. Кај која од наведените супстанции е можно постоење водородни врски со молекули вода?

- A. N_2 .   B. $\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{CH}_3$.   C. $\text{CH}\equiv\text{CH}$.   D. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CONH}_2$.

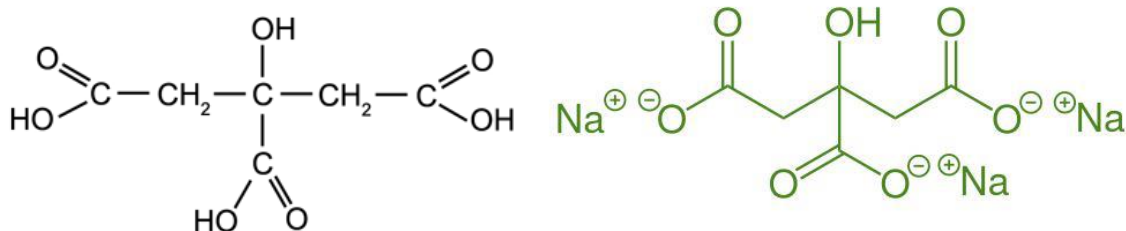
12. Што се добива при адиција на ацеталдехид на ацетон?

- A. $(\text{CH}_3)_2\text{C}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CHO}$.   B. $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{CHO}$.
C. $(\text{CH}_3)_2\text{C}(\text{OH})\text{CH}_2\text{COCH}_3$.   D. $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{CHO}$.

13. Кое тврдење е точно за бутан-1-ол?
 А. Во реакција со пентанска киселина се образува $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{COO}(\text{CH}_2)_4\text{CH}_3$.
В. Реагира со калиум и притоа во реакцијата се ослободува гас.
 С. Се оксидира со $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ во присуство на сулфурна киселина до валеријанска киселина.
 D. Се добива при реакција на хидратација на бут-1-ен.
14. Кој алкохол лесно се оксидира во кетон?
 А. 1-етилциклопентанол. В. 3-етилпентан-3-ол.
С. 3-метилбутан-2-ол. D. изобутил алкохол.
15. Во молекулата на соединението чиј назив е 4-етенилциклопент-1-ен бројот на sp^3 хибридризирани јаглеродни атоми е:
 А. 2. **В. 3.** С. 4. D. 5.

II дел

16. Лимонската киселина е слаба органска киселина. Нејзиното систематско име е 2-хидроксипропан-1,2,3-трикарбоксилна киселина.
 А. Запиши ја рационалната структурна формула на лимонската киселина.
 Б. Лимонската киселина образува соли цитрати. Напиши ја формулата на солта натриум цитрат.

2 бода

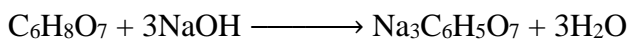
- В. Пресметај колкав волумен раствор од натриум хидроксид треба да се отпипетира, ако на располагање има раствор на натриум хидроксид во кој масениот удел на растворената супстанца е 15 %, густината на растворот е $1,135 \text{ g/cm}^3$ за во реакцијата да се добие 1,29 g натриум цитрат.

$$V(r-r) = ?$$

$$w(\text{NaOH}) = 15 \% = 0,15$$

$$\rho(r-r) = 1,135 \text{ g/cm}^3$$

$$m(\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7) = 1,29 \text{ g}$$

$$M(\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7) = (3 \cdot 22,99 + 6 \cdot 12,01 + 5 \cdot 1,01 + 7 \cdot 16,00) \text{ g/mol} = 258,08 \text{ g/mol}$$

$$M(\text{NaOH}) = (1 \cdot 22,99 + 1 \cdot 16,00 + 1 \cdot 1,01) \text{ g/mol} = 40 \text{ g/mol}$$

Точно пресметани моларни маси на $\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7$ и NaOH 1 бод

$$n(\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7) = m(\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7) / M(\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7)$$

$$n(\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7) = \frac{1,29 \text{ g}}{258,08 \text{ g/mol}} = 0,005 \text{ mol} \quad 1 \text{ бод}$$

$$n(\text{NaOH}) = 3 \cdot n(\text{Na}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7) = 3 \cdot 0,005 \text{ mol} = 0,015 \text{ mol} \quad 1 \text{ бод}$$

$$m(\text{NaOH}) = n(\text{NaOH}) \cdot M(\text{NaOH}) = 0,015 \text{ mol} \cdot 40 \text{ g/mol} = 0,6 \text{ g} \quad 1 \text{ бод}$$

$$m(r-r) = m(\text{NaOH})/w(\text{NaOH})$$

$$m(r-r) = \frac{0,6 \text{ g}}{0,15} = 4 \text{ g}$$

1 бод

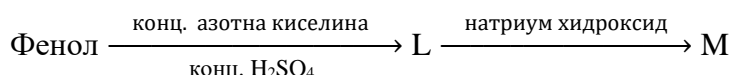
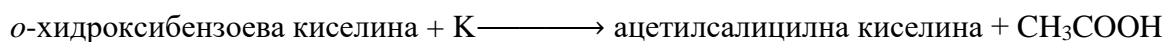
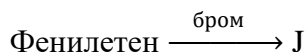
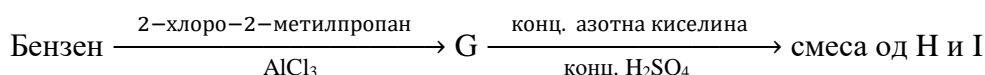
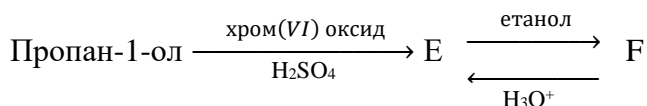
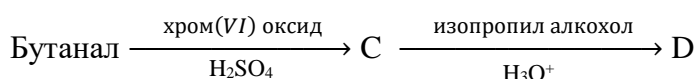
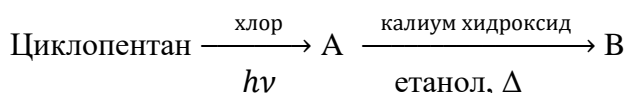
$$V(r-r) = m(r-r)/\rho(r-r)$$

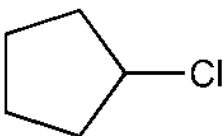
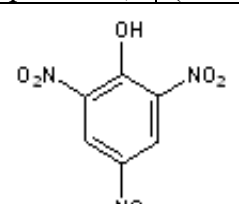
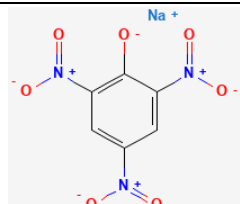
$$V(r-r) = 4 \text{ g}/1,135 \text{ g/cm}^3 = 3,52 \text{ cm}^3$$

1 бод

ВКУПНО: 8 бода

17. Во табелата запиши ги структурните формули на соединенијата означени со општите букви А, С, Е, F, L и М, и називите за соединенијата означени со буквите В, D, G, H, I, J и К во следниве реакции:

	А	В	С
		циклопентен	CH ₃ CH ₂ CH ₂ COOH
D	Е	F	
изопропил бутаноат	CH ₃ CH ₂ COOH	CH ₃ CH ₂ COOCH ₂ CH ₃	
G	H	I	J
tert-бутилбензен	o-нитро-tert-бутилбензен (или 2-нитро-tert...)	p-нитро-tert-бутилбензен (или 4-нитро-tert...)	1,2-дибромо-1-фенилетан
K	L	M	
Анхидрид на оцетната киселина			

Сите по 1 бод, само H и I по 0,5 бода